

Martin Andersen Nexøs tale om ræven og græssene

Taler

Martin Andersen Nexø
Forfatter og medlem af DKP

Dato

28. april 1948

Sted

Danmark

Omstændigheder

Trykt i *Land og Folk*

Ræven og gæssene

Æventyret om, hvordan de enfoldigste blandt Gæssene levede Livet farligt og blev til fri Personligheder — I Mikkel Rævs Mave

Det var Mikkel Rævs store Sorg, at Gæssene ikke var slet saa dumme som i gamle Dage. Da var det ingen Sag at faa Gaasesteg paa Bordet; Gæssene gik frit om og stolteserede, stak det dumme Hode i Sky og bralrede op, saa det kunde høres langt væk. Nu derimod holdt de til i samlet Flok, helst under Opsyn af en Gaasepige, lod sig lukke inde hver Aften, som var de mørkerædde, og var i det hele svært ømme over deres kære Liv. Som om det ikke kunde være en Gaas lige meget, hvem der aad den!

Mikkel Ræv syntes ikke om det, og en Aften listede han hen uden for Gæssenes Indelukke, lavede sin Stemme om til Gaasestemme og sae: »I er godt tossede, at la jer spærre inde her som en Flok Slaver. Jeres Personlighed og jeres udødelige Aand forkommer, og hvad har I ud af det ud over Tvang og Indespærring og Mørke! Ingen Drama er der over jeres Tilværelse og ingen Spænding. Kom ud til mig og lev Livet under aaben Himmel, nyd Natten og Alnaturen, en Gaas lever ikke af Korn alene. Jeg er saa fri som Himlens Fugle, min Sjæl aander under den aabne Nathimmel, og mit Jeg udfolder sig til alle Sider, uden Tvang af nogen Art; mens I er dømte til at blive en tvangsfordret Masse, en Horde Gæs paa Fedesti!«

Hver Nat kom Mikkel Ræv og hviskede uden for, og jo mere sulten han blev,

des sødere og mere indsmigrende var hans Stemme, saa Gæssene ikke kunde la vær at lytte. »Der er Sjæl i hans Tale,« sae de til hinanden — »ja og Personlighed. Det må være herligt at være Individualist!« — »Men det maa man kæmpe sig frem til,« sae en gammel Gaas, der var mere erfaren end de andre. »Jeg hade engang en Ven, der ikke vilde gaa i Trit med vi andre, men som altid traadte om, hvis han tilfældig kom i Gaatakt med os; det var nu hans Ejendommelighed. Men det hade osse kostet ham Besvær at naa dertil. Og en anden jeg har kendt...« Men længer kom hun ikke, de andre vilde ikke høre paa hende. »Hun er et gammelt Sludderhode,« sae de, »men hør hvor han taler skønt derude. Skal vi ikke gaa ud og slutte os til ham?«

»Mød mig imorgen Aften i Skovbrynet, saa gaar vi Maaneskinstur sammen og priser Friheden,« sang Mikkell Ræv med sin kælteste Stemme.

Nu vilde Gæssene i og for sig gærne, men de fede Gæs vilde ha Aftenen skubbet ud til de blev lidt magrere, og de magre syntes nok de burde ha lidt mere Fedt paa Kroppen, før de vovede sig ud paa Maaneskinstur. Saa blev det foreløbig kun til, at en eller anden Gaas, naar ved Aftenstid blev lukket ind, listede bort fra Flokken og mødtes med Mikkell Ræv i Skovbrynet. Hvordan det gik med dens Udvikling til en Personlighed er aldrig blevet opklaret, for Turen endte i Mikkell Rævs Mave, og derfra er endnu aldrig nogen Skabning naaet op i Lyset og Friheden.

Kilde

Nexø, Martin Andersen: Taler og artikler bd. 2: Det røde flag - Taler og artikler viet kampen for fremskridt og fred

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Agitationstale, Danmarks Kommunistiske Parti, Land og Folk

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-andersen-nexoes-tale-i-land-og-folk-28-04-1948>